

Update ecologisch onderzoek De Voortuin

Projectnummer: 2023-103
In opdracht van: RUIMTE MANAGERS
Contactpersoon: Wouter van Boekel
Datum uitvoering: 2 mei 2023
Uitgevoerd door: O. (Olivier) Horiot
Datum notitie: 2 juni 2023
Opgesteld door: O. (Olivier) Horiot
Gecontroleerd door: W.A. (Wiegert) Steen

Inleiding

Drie lokale ondernemingen uit Woerden, te weten Elektro Internationaal, Van der Woude auto's en QBTEC hebben het initiatief genomen tot het ontwikkelen van De Voortuin van Woerden tot een bedrijventerrein. Voor de ontwikkeling is een definitief stedenbouwkundigplan, beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan opgesteld (Inbo architecten, 2020). Uit het ecologisch onderzoek in 2018 en 2019 blijkt dat de platte schijfhoren verspreid in het plangebied voorkomt (Boesveld, 2019). Direct ten westen van het plangebied is in het geriefhoutbosje een nestplaats van de buizerd vastgesteld (Rijsdijk, 2019). Ook kunnen algemene broedvogels zoals wilde eend, scholekster en kievit tot broeden komen in het plangebied.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein heeft in voorliggend geval negatieve effecten op het voortbestaan van deze beschermde soorten. Het betreft vernietiging van een nestplaats en foerageergebied van de buizerd en het vernietigen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de platte schijfhoren. Hierbij is ook niet te voorkomen dat de platte schijfhoren opzettelijk wordt verstoord en gedood. Voor het opzettelijk vernielen van een nestplaats van de buizerd die jaarrond beschermd is, betreft het een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.2 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijn) van de Wet natuurbescherming. Voor de platte schijfhoren gaat het om een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 lid 1, 2, 3 en 4 (Habitatrichtlijn) van de Wet natuurbescherming. In gebruik zijnde nesten van algemene soorten zijn ook beschermd onder de Wet natuurbescherming. Wanneer er rond nestplaatsen werkzaamheden worden uitgevoerd terwijl er nesten in gebruik zijn, kan ernstige verstoring leiden tot het permanent verlaten van het nest. Dit houdt een overtreding in van art. 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming.

Omdat negatieve effecten, ondanks het nemen van mitigerende maatregelen beschreven in het activiteitenplan (Steen, 2019), niet in alle gevallen geheel te voorkomen zijn door de aard van de werkzaamheden, is er een ontheffing van de Wet natuurbescherming bij de Provincie Utrecht aangevraagd voor de platte schijfhoren op 25 maart 2020 voor artikel 3.5 lid 1, 2, 3 en 4 (Habitatrichtlijn). Het betreft de ontheffingsaanvraag Wet Natuurbescherming met kenmerk Z-WNB-RI-REG-2020-0590 en nummer 820D9DFA. Deze ontheffing is verleend op 16 juli 2020. Negatieve effecten op buizerd en overige broedvogels is geheel te voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen. Het geriefhoutbosje ten westen van het plangebied met een nestplaats van buizerd ligt buiten het plangebied en zal door de ontwikkeling van de bedrijventerrein niet worden vernield.

Werkzaamheden

Voorafgaand aan de werkzaamheden is een Ecologisch Werkprotocol opgesteld waarin de mitigerende maatregelen staan beschreven (Steen, 2020). Daarna is begonnen met de werkzaamheden. Hierbij zijn alleen een aantal sloten gedempt en vergraven. Voorafgaand aan de te dempen watergangen zijn de platte schijfhoren verplaatst naar de omliggende sloten door deze uit de sloten te graven met vegetatie en 10 cm bagger te verplaatsen. Deze werkzaamheden waren eind 2020 afgerond.

Geldigheid gegevens ecologisch onderzoek

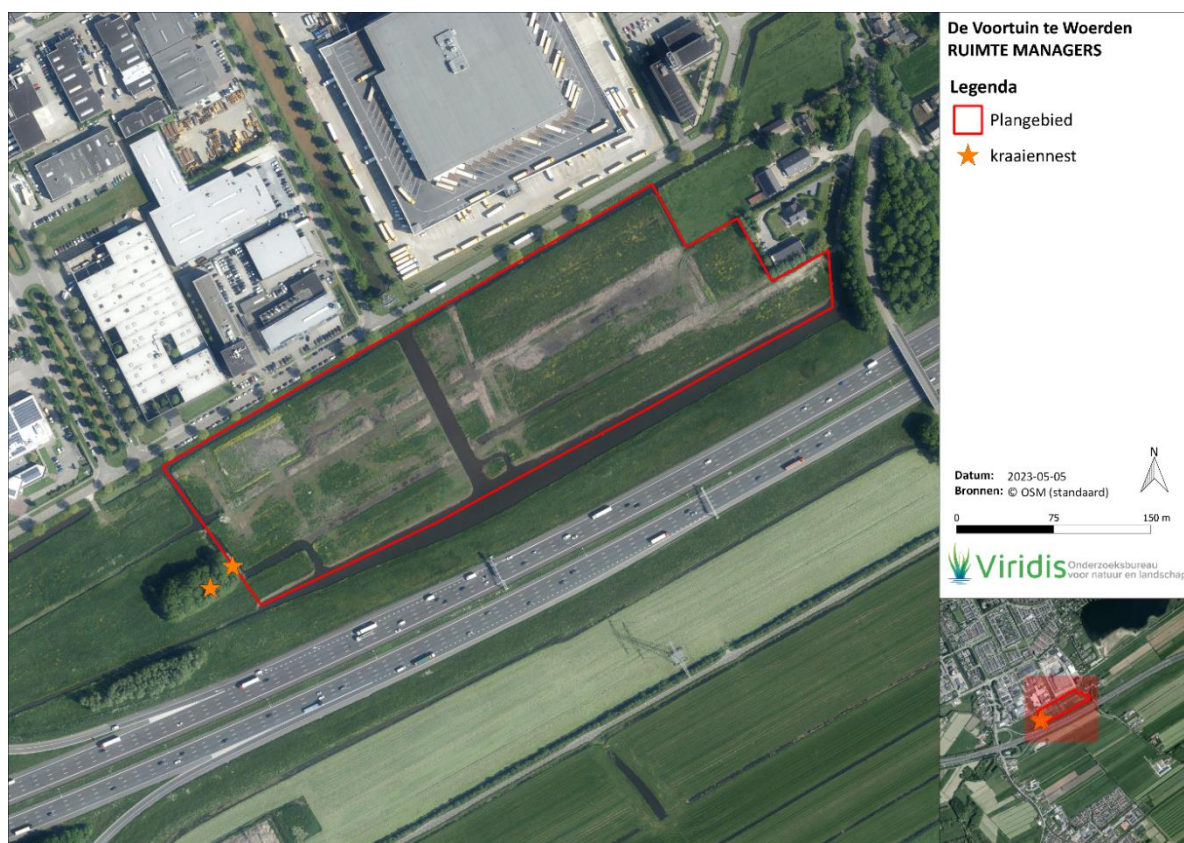
Gegevens van ecologische onderzoeken mogen maximaal drie jaar oud zijn. Deze geldigheidstermijn geldt per onderzochte ecologische gebruiksfunctie van het gebied voor de soort. Er zijn in 2020 werkzaamheden uitgevoerd, maar voordat de werkzaamheden (o.a. bouwrijp maken) verder kunnen moet er een bestemmingsplan wijziging plaatsvinden. Het nieuwe bestemmingsplan is recent pas ter visie gelegd. Hierdoor zijn de ecologische onderzoeksgegevens uit 2018 en 2019 verouderd. De onderzoeksgegevens moeten dus worden geactualiseerd. Om dit te actualiseren is op 2 mei 2023 door Bureau Viridis een veldbezoek uitgevoerd waarbij soortgericht onderzoek is uitgevoerd naar platte schijfhoren en buizerd. In onderstaande notitie worden de resultaten van het veldbezoek besproken.

Resultaten veldbezoek

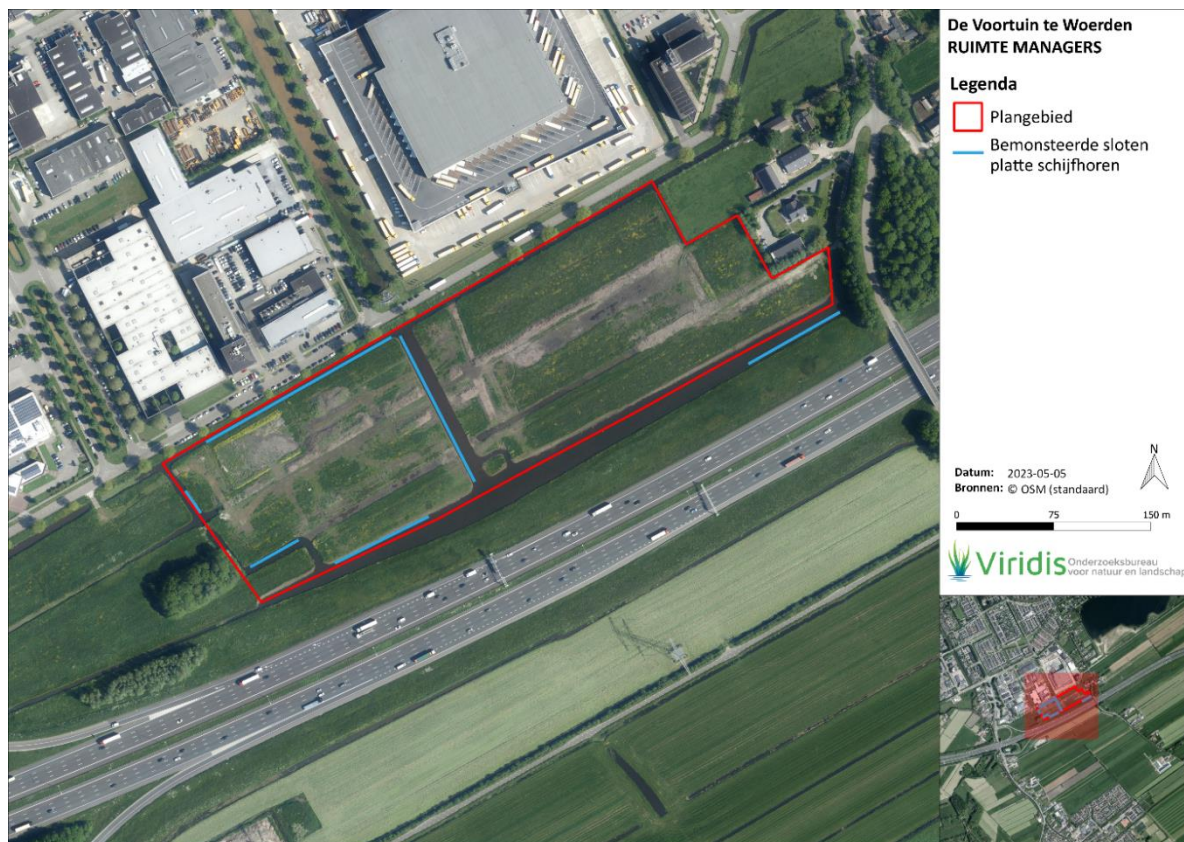
Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er dit jaar een zwarte kraai op de buizerdhorst nestelt in het griefhoutenbosje (Figuur 1). Tijdens het veldbezoek zaten er ten minste twee jonge kraaien in. Ook was er nog een tweede kraaiennest aanwezig in het bosje, maar deze is niet in gebruik. De locaties van de nesten zijn weergegeven op onderstaande kaart. De buizerd broedt dit jaar dus niet in het bosje, maar meestal zijn binnen een territorium twee of drie horsten aanwezig, die in de loop der jaren rouleren qua gebruik. Hierdoor is de kans nog wel aanwezig dat de buizerd mogelijk in de toekomst nog tot broeden komt in het bosje. Door de maatregelen genoemd in het activiteitenplan en ecologisch werkprotocol worden negatieve effecten op het nest voorkomen.

Wat betreft de platte schijfhoren, kon deze soort niet goed onderzocht worden. In de sloten was er nog zeer weinig watervegetatie aanwezig waardoor deze soort zeer moeilijk waar te nemen is. Na een flink deel van de watergangen bemonsterd te hebben is de soort niet waargenomen. De onderzochte sloten zijn weergegeven op Figuur 2. Wel zijn er andere aquatische soorten waargenomen zoals libellen- en jufferlarven, larven van de gewone pad en kleine modderkruiper. Dit resultaat betekent niet dat de platte schijfhoren van de bemonsterde sloten verdwenen is. Aangezien er nog bijna geen vegetatie aanwezig is, is het nu nog te vroeg om goed te kunnen inventariseren. In oktober 2020 zijn voorafgaand aan de te dempen watergangen de platte schijfhoren verplaatst naar de omliggende sloten door deze uit te graven met vegetatie en 10 cm bagger te verplaatsen. Daarnaast zijn een groot deel van de sloten nog aanwezig in de omgeving. We gaan er dus vanuit dat de soort nog steeds aanwezig is in het plangebied. Echter worden er geen werkzaamheden meer uitgevoerd aan de watergangen.

Figuur 1 | Locatie van de kraaiennesten net buiten het plangebied.

Figuur 2 | Locaties van de bemonsterde watergangen tijdens het veldbezoek op 2 mei 2023.

Verder is het plangebied geschikt voor algemene broedvogels om tot broeden te komen. Op basis van het veldbezoek worden geen andere beschermde soorten verwacht. Andere beschermde soorten van vaatplanten, vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën en vissen zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Dergelijke soorten worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en de terreingesteldheid niet verwacht in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. De werkzaamheden hebben geen invloed op bomen of gebouwen waarin vleermuizen kunnen verblijven. In het plangebied is geen sprake van doorlopende lijnvormige elementen die worden doorbroken. Verder is het uitgesloten dat er essentieel foerageergebied voor vleermuizen verloren gaat. Ondanks dat een deel van het terrein bebouwd gaat worden zal het totale oppervlak aan open water vrijwel gelijk blijven en neemt het oppervlak foerageergebied niet af. Het plangebied ligt buiten het verspreidingsgebied van de in Nederland voorkomende reptielensoorten. Er worden geen werkzaamheden meer uitgevoerd aan wateren, waardoor habitat voor vissen en voortplantingshabitat voor amfibieën niet wordt aangetast. Voor amfibieën ontbreken ook geschikt habitat om te overwinteren zoals bosschages of stronken. Beschermde ongewervelden als dagvlinders en libellen stellen specifieke eisen aan hun biotoop die ontbreken in het plangebied. Negatieve effecten op bovenstaande beschermde soortgroepen worden dus uitgesloten en mitigerende maatregelen zijn niet noodzakelijk.

Conclusie

Op basis van het veldbezoek is duidelijk geworden dat de buizerd op dit moment niet broedt in het bosje net ten westen van het plangebied. Het is onduidelijk of de platte schijfhoren nog aanwezig is in het plangebied, maar een groot deel van de sloten is niet aangetast, dus we gaan ervanuit dat deze nog steeds aanwezig zijn in het plangebied. Door het nemen van de maatregelen genoemd in het activiteitenplan en ecologisch werkprotocol worden negatieve effecten op buizerd en algemene broedvogels voorkomen. Andere beschermde soorten worden nog steeds niet verwacht in het plangebied en negatieve effecten op deze soorten wordt uitgesloten.

